

BD300 - Nederlands als gemeenschappelijke taal

Actieplannen

AP3000 - Nederlandse taal promoten en stimuleren

Acties

A30000 Bekijken hoe de toeleiding naar Nederlandse lessen kan opgevolgd en versterkt worden

Het leren van de Nederlandse taal is één van de sleutels tot integratie. Wij zetten sterk in op het toeleiden van onze anderstalige inwoners naar de Nederlandse taallessen (o.a. via het onthaalbeleid i.s.m. een externe partner) en oefenkansen Nederlands (bv. Babelonië). De doelstelling is om zoveel mogelijk anderstalige inwoners naar het aanbod 'Nederlands als tweede taal (NT2)' te krijgen. Een aantal zaken zijn hierin belangrijk: goed geïnformeerde medewerkers die actief doorverwijzen, duidelijke en heldere informatie beschikbaar stellen voor onze anderstalige inwoners, een voldoende groot aanbod NT2 in de regio en een positief en stimulerend klimaat met betrekking tot de Nederlandse taal. Op elk van deze aspecten zullen wij inspanningen leveren.

Naast onze eigen acties om mensen toe te leiden naar de Nederlandse les, kunnen we als lokaal bestuur ook vanuit onze regierol op het Woonoverleg externe partners mobiliseren hier iets te bewegen. Zo moeten huurders van sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) en sociale verhuurkantoren (SVK's) een bewijs van inspanningsverbintenis tot het aanleren van de Nederlandse taal voorleggen binnen het jaar. Op het Woonoverleg kan gevraagd worden naar de acties die de SHM's en SVK's hiervoor uitwerken om deze huurders hierin te ondersteunen.

Status

Continu

Stand van zaken (toelichting)

Via verschillende manieren wordt aan taalpromotie gewerkt:

- De **toeleider van vzw PIN** zet sterk in op de toeleiding naar de Nederlandse taallessen in de onthaalgesprekken. Er is voldoende duidelijk promotiemateriaal aanwezig, zoals de meertalige brochure 'Nederlands leren en oefenen in Denderleeuw' en de kaartjes om toe te leiden naar de contactpunten NT2 van het Agentschap Integratie en Inburgering. Onze toeleider schrijft nieuwe inwoners bij het eerste onthaalgesprek in voor een taaltest bij het Agentschap Integratie en Inburgering of leidt toe naar NT2 lessen en bijeenkomsten oefenkansen Nederlands.
- **Babelonië** wordt twee maal per week georganiseerd en kent doorgaans een goede opkomst (15 tot 30 deelnemers per sessie). De opkomst op woensdagvoormiddag is zo goed dat de groep begin dit jaar een nieuwe locatie in gebruik nam. De sessies gaan nu door in het ontmoetingscentrum Sint Anna te Leeuwbrug. Ook de sessie op donderdagavond in de Palaver kent een mooie opkomst.
- We zetten ook **andere partners in als toeleiders** naar het Nederlandse taalaanbod: we zorgen dat de buurtwerkers goed op de hoogte zijn en betrekken de scholen. Samen gaan we op zoek naar extra laagdrempelige oefenkansen.

De **brochure "Nederlands leren en oefenen in Denderleeuw"** werd dit voorjaar aan een update onderworpen. We staken de brochure in een moderner jasje en voegden naast extra informatie ook QR-codes toe. Met het toevoegen van de QR-codes hopen we mensen vlotter naar de juiste info te kunnen leiden, de informatie zo up to date mogelijk te houden en drempelverlagend te werken.

Verder werd ook het **gebruik van taaliconen** goedgekeurd en kregen medewerkers van het Sociaal Huis, Huis van het Kind en Vrije Tijd een vorming voor het gebruik er van. Met het gebruik van de taaliconen willen we meer activiteiten kunnen openstellen voor anderstaligen. We merken dat we deze groep van mensen moeilijk bereiken, vaak omdat ze vrezen dat ze het niet zullen begrijpen of omdat ze spreekangst hebben. De iconen maken hen duidelijk hoeveel Nederlands ze moeten kennen om op een comfortabele manier deel te nemen aan een activiteit. In het najaar zal er ingezet worden op het beter bekendmaken van de taaliconen binnen onze gemeente. We plannen om langs te gaan bij de sessies van Babelonië en zullen ook op andere plaatsen informatie beschikbaar maken.

2020	2021	2022	2023	2024	2025
------	------	------	------	------	------

Aantal personen uit Denderleeuw die een inburgeringscontract hebben afgesloten	59	64	43	43	cijfers nog niet gekend
Mensen die verplicht zijn tot inburgering	63%	59%	52%	65%	
Rechthebbenden (dus niet verplicht)	37%	41%	48%	35%	

Noot: een inburgeringscontract houdt in dat de persoon zich engageert om een cursus 'maatschappelijke oriëntatie' en lessen Nederlands op hun niveau te volgen met hulp van een persoonlijke trajectbegeleider. Het dalend cijfer qua rechthebbenden hangt mogelijk samen met het feit dat het vrijwillig inburgeringstraject sinds september 2023 betalend is geworden (hierbij kan de kostprijs oplopen tot 360 euro).

	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Aantal cursisten Nederlands leren uit Denderleeuw bij Ligo (Centrum voor Basiseducatie)	75	85	58 over 2022	53 over 2023	
Aantal cursisten Nederlands leren uit Denderleeuw bij CVO Pro (Centrum voor Volwassenenonderwijs)	209	220	cijfers niet gekend	147	

Tenslotte werd er in 2024 via een **participatietraject met anderstaligen** ingezet op het beter in kaart brengen van de noden en wensen van de doelgroep. Zo hopen we ons taalaanbod in de toekomst beter te kunnen afstemmen en het aantal oefenkansen te kunnen uitbreiden. Het signaal dat werd opgepikt is immers dat het traditionele cursusaanbod heel wat tijdsinvestering en middelen vraagt, terwijl mensen soms liever Nederlands leren op de werkvloer of eerder in een vrijetijdsetting. Anderstaligen geven aan dat ze vooral aan oefenkansen heel veel nood hebben om zo over hun spreekangst heen te komen en ook effectief conversaties te kunnen aangaan.

Stand van zaken (indicator)

Tijd

Tijd (indicator)

Geld

Geld (indicator)

A30001 Jaarlijks overleg organiseren rond het Nederlands taalaanbod met alle partners om vraag en aanbod te optimaliseren

De partners voor Denderleeuw voor het aanbod NT2 zijn de aanbieders van de taallessen enerzijds (CVO Pro en Leerpunt Zuid-Oost-Vlaanderen) en anderzijds de doorverwijzers, het Agentschap voor Inburgering en Integratie, onze toeleider en onze coördinator Samenleven. Het is belangrijk dat al deze spelers elkaar kennen, elkaars aanbod en manier van werken. Al deze partners houden ook cijfers bij en in functie van opvolging en monitoring, worden deze cijfers ook 1X per jaar aan elkaar gepresenteerd om dan te bekijken wat beter kan, waar er hiaten zijn en wat nog beter kan opgevolgd worden.

Status

Continu

Stand van zaken (toelichting)

Op 18 maart 2024 was er een overleg met onze partners, o.a. volgende zaken werden besproken:

- aantal **cursisten Nederlands** bij zowel CVO Pro en Ligo werd uitgediept:
 - **CVO Pro:**
 - 1.1 Denderleeuw :
 - 20 ingeschreven
 - 1 cursist van Liedekerke
 - 3 cursisten van Ninove
 - 16 cursisten van Denderleeuw
 - 1.2 mondeling Denderleeuw
 - 17 ingeschreven
 - 3 cursisten van Erembodegem
 - 1 cursist van Haaltert
 - 1 cursist van Ronse
 - 13 cursisten van Denderleeuw
 - 1.2 schriftelijk Denderleeuw
 - 16 ingeschreven
 - 1 cursist van Affligem
 - 1 cursist van Haaltert
 - 1 cursist van Ronse
 - 1 cursist van Erembodegem
 - 12 cursisten van Denderleeuw
 - Locatie: atheneum middenschool, standaard cursus op maandagavond en woensdagavond – sept tot januari. Nadien start nieuwe module febr-juni. Overzicht cursisten in Aalst die in Denderleeuw wonen
 - - standaard groepen : 56 cursisten
 - verlengde groepen : 14 cursisten
 - intensieve groepen : 36 cursisten
 - Nieuwe website om Nederlands te oefenen en te leren:
<https://www.briljant2.be/>
Deze website is toegankelijk voor iedereen en kan dus ook opgenomen worden in een oplistijng voor zelfstudie/oefenkansen.
- **Ligo**
53 (unieke) cursisten uit Denderleeuw, Iddergem en Welle in 2023.

Met de gegevens die er momenteel zijn is het weinig zinvol om een groep te starten in Denderleeuw zelf. Ook vanuit het Agentschap Integratie & Inburgering kwam dezelfde conclusie: in Denderleeuw starten jaarlijks 2 standaard CVO-cursussen op. Als we de vraag vergelijken met het aantal inschrijvingen kunnen we stellen dat het huidige aanbod de vraag voldoende dekt. Mensen die niet terecht kunnen in Denderleeuw kunnen terecht in Aalst. De vraag naar aanbod CBE is onvoldoende groot om aanbod in Denderleeuw zelf te vragen. In Aalst worden op verschillende momenten per jaar BT1 en alfa cursisten opgestart.

- Vanuit Avansa werden volgende resultaten meegegeven voor **Babbelonië**: in 2023 waren er 89 unieke deelnemers voor de woensdagochtend-sessie, goed voor 879 deelnames en op donderdag waren dit 61 unieke deelnemers goed voor 538 deelnames. Het succes van de woensdaggroep zorgde voor een wissel in locatie. De nieuwe locatie Ontmoetingscentrum Sint-Anna werd heel positief ontvangen door de deelnemers. Avansa haalde verder nog aan dat er nood is aan meer Nederlandstalige deelnemers.
- Het **eigen participatietraject** in samenwerking met Pin vzw en Avansa werd eveneens besproken en als positief onthaald door de mensen uit het werkveld.

Het volgende overleg is voorzien op 21 oktober 2024.

Stand van zaken (indicator)

Tijd

Tijd (indicator)

Geld

Geld (indicator)

A30002 Vorming organiseren voor personeel in de vakantieopvang om het Nederlands als speeltaal te stimuleren

De zomervakantie is een lange periode waarin heel wat kinderen deelnemen aan ons aanbod. Denk maar aan onze speelpleinwerking, sportkampen of vakantieopvang via de dienst Opvoeden. Voor anderstalige kinderen zijn deze opvangmogelijkheden ook een kans om Nederlands te praten tijdens de lange zomervakantie. De ongedwongen sfeer op de speelpleinwerking of andere vakantieopvang schept kansen om het Nederlands als speeltaal (nog) beter te gaan beheersen. Het is dan ook belangrijk dat monitoren en begeleiders van onze vakantieopvang hiervan bewust zijn en er ook bewust(er) mee omgaan. Er zijn heel veel verschillende moedertalen aanwezig en Nederlands wordt dan bij uitstek de gemeenschappelijke speeltaal. Als daar aandacht voor is, zullen deze kansen ook ten volle benut worden. Om onze begeleiders in de vakantieopvang hiervan bewust(er) te maken, zullen we vorming en workshops organiseren.

Status

Uitgevoerd

Stand van zaken (toelichting)

Eind 2023 kwam onder leiding van de pedagogisch coach de **werkgroep 'taal in de BKO'** voor het eerst samen, waarbij begeleiders van de BKO een heropfrissing kregen van het belang van taalontwikkeling en taalstimulering. Handige praktische tips werden aangereikt en ervaring kon worden uitgewisseld. Op 16 januari kwam de werkgroep 'taal in de BKO' voor een 2de maal samen. Er werd ingegaan op hoe je als begeleider een hele dag oog kan hebben voor taal in de opvang. Er werd samen nagedacht over "talige activiteiten" en aandachtspunten benoemd. Ook over de rol van de ouders werd nagedacht en hoe hen hierbij te betrekken.

Daarnaast werden er twee vormingen voor de begeleiders van BKO voorzien; één rond communicatie met anderstalige kinderen en ouders, de andere had als thema 'verbindende communicatie'.

Op speelpleinwerking is er elke dag een thema, dat vaak mooi aansluit bij de vier bestemmingen van zomeractie van de bib die de naam 'bestemming bib' draagt. De bibliotheek voorziet een boekenbox met prentenboeken, strips, leesboeken en informatieve boeken waarin de thema's aan bod komen. Vanuit de bib gaat er wekelijks voorgelezen worden in juli. In augustus komen de kleuters op bezoek naar de bibliotheek.

Ook op de drie BKO's gaat iemand van de bib twee keer voorlezen en werken ze rond dezelfde thema's. Ze bezorgen hen ook (zoals gedurende het schooljaar) een zomerboekenbox.

De begeleiders van de speelpleinwerking zullen ook gebriefd worden om in te zetten op de Nederlandse taal en enkel Nederlands te gebruiken in hun communicatie met kinderen en ouders. Ook voor hen werd ondersteunend materiaal ontwikkeld in het kader van het taalondersteuningsbeleid.

Stand van zaken (indicator)

Tijd

Tijd (indicator)

Geld

Geld (indicator)

Actieplannen

AP3001 - Taalbeleid implementeren in onze gemeente

Acties

A30010 Intern communiceren en opvolgen van een taalbeleid en medewerkers versterken in het communiceren met anderstalige inwoners

De meertalige realiteit bij de inwoners van Denderleeuw maakt een taalbeleid binnen onze diensten noodzakelijk. Hoe gaan we om met de meertalige realiteit, hoe zorgen we ervoor dat taal onze kwalitatieve dienstverlening zo weinig mogelijk in de weg staat, waar kunnen we ondersteunende tools ontwikkelen die de communicatie met anderstalige inwoners vergemakkelijken, etc.? Met een antwoord op deze vragen kunnen we komen tot een breed gedragen taalbeleid met taalafspraken voor medewerkers op al onze diensten. Naast de implementatie hiervan zal er ook sterk ingezet worden op vorming en training voor medewerkers in het communiceren met anderstalige inwoners.

Status

In uitvoering

Stand van zaken (toelichting)

Tijdens de eerste helft van 2024 werd het interne taalondersteuningsbeleid door de stuurgroep Taalbeleid verder aangepast op basis van het advies van de VCT dat we eind december 2023 mochten ontvangen. Het voorstel, onder de vorm van een stappenplan, werd op 19 maart 2024 goedgekeurd door het vast bureau.

Na afstemming met de werkgroep werd ook een apart stappenplan opgemaakt voor telefonische communicatie. Dit stappenplan werd in juni 2024 goedgekeurd. Taalbarrières zijn nog moeilijker te overbruggen aan de telefoon, elke mogelijkheid om via non-verbale communicatie of visueel materiaal je boodschap te ondersteunen valt immers weg.

De voorbije maanden werd alles klaar gemaakt om het ondersteuningsbeleid vanaf 1 juli 2024 in de praktijk om te zetten.

Per dienst werd bekeken of er nood was aan extra ondersteunend materiaal. Zo werden de meest voorkomende (hulp)vragen opgesteld en werd hier een pictogram of foto tegenovergesteld.

Er werden ook affiches en flyers opgemaakt zodat de taalafspraken voor iedereen heel duidelijk zijn. We merken dat mensen er soms verkeerdelijk vanuit gaan dat België tweetalig is en ze begrijpen niet waarom we geen Frans praten. Door hierover duidelijk te communiceren hopen we deze onduidelijkheid weg te nemen.

De diensten werden in de maand mei en juni geïnformeerd over het taalondersteuningsbeleid. Dit gebeurde op een teamoverleg door de inclusieambtenaar of via het eigen diensthoofd.

Daarnaast kregen medewerkers van de werkgroep een vorming over "communiceren met anderstaligen", gegeven door het Agentschap Integratie en Inburgering. De deelnemers kregen na de opleiding een evaluatieformulier. Op basis van deze evaluatie zal de vorming bijgestuurd worden en zal bekeken worden of ze nuttig is om aan te bieden aan alle medewerkers met klantencontact.

Stand van zaken (indicator)

Tijd

Uitgesteld

Tijd (indicator)

Geld

Geld (indicator)

A30011 Uitwerken taalcampagne om inwoners te sensibiliseren

Een intern taalbeleid met taalafspraken voor medewerkers kan alleen maar werken als we dit ook communiceren naar al onze inwoners, verenigingen en partners. Het duidelijk communiceren van onze afspraken rond taal, de zaken waar wij inspanningen leveren en wat wij verwachten, zal op termijn heel wat frustraties wegnemen, zowel bij het personeel als bij onze inwoners. We hopen onze inwoners op dit vlak te sensibiliseren met een positieve en stimulerende taalcampagne.

Status

In uitvoering

Stand van zaken (toelichting)

In het voorjaar van 2024 werd het **interne taalondersteuningsbeleid** gefinaliseerd (zie ook A30010). Het interne beleid, focust ook voor een deel op externe communicatie.

We merken immers dat de **taalwetgeving** niet altijd gekend is bij nieuwe inwoners. Mensen die vanuit bijvoorbeeld Brussel naar Denderleeuw komen, gaan er vaak van uit dat in België meerdere talen worden gesproken en dat dit dus ook zo is in de contacten met een lokaal bestuur. Het is dan ook belangrijk om deze taalwetgeving kenbaar te maken en duidelijk aan te geven dat Denderleeuw in het homogeen Nederlandse taalgebied gesitueerd is wat wil zeggen dat wij als medewerkers van het lokaal bestuur enkel Nederlands mogen spreken.

Om de **taalafspraken** duidelijk te maken werd er dit voorjaar een flyer en affiche uitgewerkt. Deze zullen vanaf 1 juli aan al onze loketten terug te vinden zijn.

Bovendien werd de **brochure Nederlands leren en oefenen** in Denderleeuw herwerkt en in een eigentijds jasje gestoken. Deze brochure bevat alle info die nodig is om de weg naar Nederlandse lessen en oefenkansen te vinden. Met de toevoeging van QR-codes hebben we o.a. geprobeerd om de aanmelding bij het Agentschap Inburgering en Integratie te vergemakkelijken, de eerste stap naar lessen NT2.

Tenslotte werd ook de invoering van het gebruik van **taaliconen** goedgekeurd. Taaliconen zijn symbolen, ontwikkeld door het Huis van het Nederlands, die weergeven hoeveel kennis je nodig hebt van de Nederlandse taal om op een comfortabele manier deel te nemen aan een vrijetijdsactiviteit. Begin juni 2024 werd een vorming aangeboden over het gebruik van de taaliconen aan medewerkers van Vrije Tijd, Huis van het Kind en dienst Samenleven. Bedoeling is dat zij vanuit hun diensten als eerste beginnen werken met deze iconen. Door de iconen te gebruiken hopen we meer anderstalige inwoners te bereiken en hun extra oefenkansen Nederlands aan te bieden.

In een tweede fase willen we verder blijven inzetten op een externe sensibiliseringscampagne en ook verenigingen en handelaars mee in het verhaal opnemen.

Stand van zaken (indicator)

Tijd

Tijd (indicator)

Geld

Geld (indicator)

